

## POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jacek Sobczak (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **N. F.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 4 grudnia 2014 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w O.,

z dnia 28 października 2014 r., sygn. akt II Kp (...),

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu  
na podstawie art. 37 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

wniosku nie uwzględnić.

### UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w O. wpłynął wniosek Prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. o przesłuchanie w sprawie dotyczącej czynu z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. małoletniej N. F. w trybie art. 185 a k.p.k.

Właściwy w sprawie Sąd Okręgowy w O. wystąpił do Sądu Najwyższego - w trybie art. 37 k.p.k. – z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy do innego równorzędnego sądu (Sądu Okręgowego w B.) z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sąd uzasadniając wskazał, iż z uwagi na okoliczności sprawy (gwałt), wiek świadka (14 lat), jej stan psychiczny oraz realia krajowej infrastruktury kolejowej i drogowej (odległość z I. do O. wynosi 220 km) zasadnym jest

przekazanie niniejszej sprawy do równorzędnego sądu położonego blisko miejsca zamieszkania N. F.

**Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:**

Wniosek Sądu Okręgowego w O. nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać należy, że art. 37 k.p.k., na który powołano się we wniosku, ma charakter wyjątku od zasady, że sprawę rozpoznaje właściwy miejscowo sąd. Oznacza to, że odstępstwo od tej reguły może nastąpić wyjątkowo i tylko warunkowo gdy ziszczą się nadzwyczajne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Nadzwyczajnymi okolicznościami uzasadniającymi przekazanie sprawy mogą być tego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie – choćby mylne - o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny. Wyjątkowo zaś za podstawę przekazania sprawy na podstawie art. 37 k.p.k. uznaje się zły stan zdrowia strony, który trwale uniemożliwia jej udział w rozprawie w sądzie miejscowo właściwym, a pozwala na udział w rozprawie, która toczy się w sądzie bliskim jej miejsca pobytu (zob. np. *postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08, R- OSNKW 2008, poz. 2280, z dnia 16 lipca 2014 r., III KO 50/14, Lex 1486977*).

Stwierdzić należy, że żadna z powyżej opisanych sytuacji nie wystąpiła w przedmiotowej sprawie. Jeśli chodzi o podkreślany stan zdrowia psychicznego świadka N.F., to wskazać należy, że jest to argument enigmatyczny i zdecydowanie przedwczesny, skoro kwestia ewentualnej złej kondycji psychicznej i leczenia w tym zakresie świadka nie została w żaden sposób wyjaśniona i potwierdzona. Za miarodajne w omawianym aspekcie nie mogą zostać uznane zeznania pozostałych świadków.

Odpowiadając na podnoszone przez Sąd we wniosku okoliczności przedmiotowej sprawy, która dotyczy gwałtu na małoletniej, podkreślić trzeba, że wyjątkowy w swej istocie przepis art. 37 k.p.k. nie powinien być traktowany jako podstawa do podejmowania prób przekazania innemu sądowi spraw o znacznym stopniu uciążliwości czy też z innych względów kłopotliwych. Przyjmuje się jednocześnie, że przeszkody natury technicznej, organizacyjnej, co do zasady nie

mogą stanowić podstawy do podjęcia decyzji o przekazaniu sprawy sądowi równorzędnemu.

Tymczasem, jak wynika z uzasadnienia Sądu Okręgowego, właśnie tego typu przeszkody legły u podstaw skierowania wniosku w trybie art. 37 k.p.k.

Ani wiek świadka (która *nota bene* 8 listopada br. ukończyła 15 lat), ani odległość 220 km, przy uwzględnieniu ewentualnych uciążliwości komunikacyjnych, konieczna do pokonania do siedziby właściwego Sądu, nie uzasadnia wniosku o przekazanie tejże sprawy innemu sądowi.

Nie można tracić z pola widzenia faktu, iż w odniesieniu do czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym (rozdział 38 Kodeksu postępowania karnego) przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości obejmuje swym zakresem całość rozstrzygnięć sądowych podejmowanych w tym postępowaniu, albowiem aktualizacja nakazu rozpoznania sprawy - jak w przepisie art. 37 k.p.k. – dotyczy kwestii dokonywania przez sąd kontroli postępowania przygotowawczego, nie zaś jednostkowej czynności (zob. P. Hofmański, Z. Zabłocki, *Wystąpienie o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k.*, w: *Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych*, Kraków 2006.).

Z tych powodów dojść należy wreszcie do wniosku, że suma ewentualnych lecz realnych uciążliwości i przeszkód, które mogą wystąpić w przyszłości w toku podejmowania decyzji i przeprowadzania czynnościami w postępowaniu, może okazać się niewspółmierna z utrudnieniami będącymi przedmiotem wniosku Sądu Okręgowego. A przecież instytucja z art. 37 k.p.k. ma służyć dobru wymiaru sprawiedliwości.

**Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.**